

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 8Csp/126/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8417204384
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Šteffel
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2019:8417204384.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudcom JUDr. Jurajom Šteffelom v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: U. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom Č. M. Č.. XX, za účasti osobitného subjektu: Občianske združenie Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, so sídlom Petzwalova 12, Nitra, IČO: 42 205 735, právne zastúpeného: JUDr. Roman Jurík, advokát so sídlom Jazerná 19, Nové Zámky, o zaplatenie 2.497,47 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žaloba sa zamietá.

II. Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

III. Osobitný subjekt má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou z 15.05.2017 sa žalobca na žalovanej domáhal zaplatenia istiny vo výške 2.497,47 eur s príslušenstvom špecifikovaným v časti VI žaloby a náhrady trov konania.

2. Dôvodom podľa žalobcu bolo porušenie záväzkov zo strany žalovanej zo zmluvy o úvere č. 000000000333543 zo 16.08.2016.

3. Po vyčerpaní úveru žalovaná prestala uhrádzať splátky riadne a včas. Preto ju žalobca vyzval na predčasné splatenie úveru Výzvou z 24.04.2017 a to po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatenia Druhou upomienkou/Opakovaným upozornením z 20.02.2017.

4. Pohľadávka žalobcu ku dňu predčasného zosplatenia (24.04.2017) predstavovala sumu v celkovej výške 2.672,27 eur. Táto pozostávala z:

- Istiny úveru vo výške 2.497, 47 eur, keďže žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 2.600 eur a do dňa zosplatenia zaplatila 102.53 eur .

- Úrokov vo výške 90,74 eur dohodnutých v zmluve sporových strán, ktoré bola žalovaná povinná zaplatiť do dňa zosplatenia pri úrokovej sadzbe 13,90% ročne.

- Úrokov z omeškania vo výške 1,08 eur

- Poplatkov za vo výške 82,98 eur za upomienky (15 eur/každú) a výzvu na predčasné splatenie úveru (30 eur) podľa Sadzobníka poplatkov

5. Žalobca osobitne v žalobe tvrdil, že bonitu žalovanej overil pred poskytnutím úveru podľa ust. §7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Úver a úroky sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných

mesačných splátkach s tým, že celý úver s príslušenstvom mala zaplatiť do 22.07.2024. Na toto svoje tvrdenie v závere časti I žaloby nenavrhol žiaden dôkaz.

6. Žalovaná sa k žalobe nevyjadрила.

7. Osobitný subjekt vo vyjadrení z 10.12.2018 o. i. namietol, že žalobca vôbec nepreverenol schopnosť žalovanej splácať úver tak ako mu to vyplýva z ust. §7 ods. 1 Zákona č. 12/2010 Z. z. Podporne poukázal na Rozsudok SD EÚ C-449/13 CA Consumer Finance SA proti Ingrid Bakkausovej a spol., a na jeho bod č. 27 odôvodnenia, z ktorého vyplýva, že dôkazné bremeno nesplenia povinností upravených v článkoch 5 a 8 Smernice 2008/48 zaťažovalo spotrebiteľa. Tento totiž nedisponuje prostriedkami, ktoré by mu umožňovali preukázať, že veriteľ mu jednak neposkytol informácie podľa článku 5 smernice a jednak neoveril jeho úverovú bonitu. Podľa osobitného subjektu žalobca nepredložil ani žiaden dôkaz o tom, žeby preverenol schopnosť žalovanej splácať úver.

8. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu osobitného subjektu tvrdil, že si povinnosť voči žalovanej podľa §7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. splnil. Poukázal na okolnosti uzavretia zmluvy a VOP a OP, podľa ktorých samotné rokovanie o uzavretí zmluvy o úvere sa začína na žiadosť klienta, ku ktorej musí pripojiť všetky bankou požadované doklady a informácie potrebné najmä na identifikáciu klienta a posúdenie jeho platobnej schopnosti. Žiadosť sa považuje za doručení banke až v momente predloženia posledného z požadovaných dokladov, ktoré sú prílohou žiadosti o poskytnutie úveru (bod 2.1.1 OP).

9. Pri posudzovaní schopnosti žalovanej splácať úver tak žalovaný posúdil jej príjmy, výdavky uvedené v žiadosti o spotrebný úver a tiež na základe údajov z reportu zo Spoločného registra bankových informácií (SRBI). Žalobca v tejto súvislosti tvrdil, že podľa §7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. bol pri posudzovaní schopnosti žalovanej splácať úver povinný zohľadniť najmä dobu, na ktorú sa poskytuje úver, jeho výšku, príjem žalovanej a prípadne účel úveru, čo, podľa svojho tvrdenia dodržal.

10. Žalobca vo vyjadrení z 21.12.2018 v súvislosti s posúdením bonity žalovanej bez ďalšieho len odkázal na report zo Sociálnej poisťovne a SRBI.

11. Osobitný subjekt namietol, že žalobca nepreukázal splnenie povinnosti s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť žalovanej splácať úver. Poukázal na Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co 171 / 2016, v ktorom porušenie tejto povinnosti dodávateľa považoval za tak vážne, že naň neaplikoval ani tak osobitné ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, ale považoval to za konanie v rozpore s dobrými mravmi a práve z tohto dôvodu potvrdil zamietavý rozsudok, ktorým sa žalované plnenie dodávateľovi vôbec nepriznalo.

12. Sporným bolo vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Podľa osobitného subjektu žalobca nepostupoval v súlade s ust. §53 ods. 9 OZ pri možnosti uplatnenia práva podľa ust. §565 OZ, keďže si túto možnosť sporové strany v zmluve nedohodli. Možnosť vyhlásiť predčasnú splatnosť vyplýva pre žalobcu len z ust. bodu 8.12 písm. b) VOP. Právo žalobcu tak nebolo dojednané individuálne, a preto je potrebné vyhlásenie predčasnej splatnosti z 24.04.2017 posúdiť ako právny úkon neplatný.

13. Spornou medzi sporovými stranami bolo i to, či si žalobca v právnom postavení veriteľa (banky) splnil svoju právnu povinnosť podľa ust. §7 ods. 1 Zákona č. 129 / 2010 o spotrebiteľských úveroch.

14. Právne vzťahy sporových strán sa riadia ust. §52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo

osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje (ust. §1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

16. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom (ust. §2 písm. d) Zákona o spotrebiteľských úveroch).

17. Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa §565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (ust. §53 ods. 9 OZ).

18. Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

19. Súd prvej inštancie prisvedčil právnomu názoru žalobcu, podľa ktorého zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, a preto VOP a OP sú súčasťou zmluvy. V tejto otázke súd prvej inštancie odkazuje na právny názor vyslovený SD EÚ vo veci C-42/15 Home Credit vs. Biroová.

20. V tejto súvislosti žalobca tvrdil, že žalovanú upozornil na omeškanie a možnosť predčasného zosplatnenia. Toto tvrdenie preukazoval listinným dôkazom označeným ako „Druhá upomienka/ Opakované upozornenie“ a tvrdením, že pritom postupoval podľa ust. čl. 19 bod 19.8 Všeobecných obchodných podmienok Prima banky Slovensko, a. s. Podľa neho sa písomnosť banky adresovaná klientovi považuje za doručenie tretím dňom po jej odoslaní prostredníctvom poštového podniku. V konaní pred súdom prvej inštancie však toto tvrdenie nepreukázal. Nenavrhol dôkaz, z ktorého by bolo možné prijať záver, že uvedenú písomnosť vôbec odovzdal na prepravu poštovému podniku ani to, že bola žalovanej doručená do sféry jej vplyvu, prípadne, žeby žalovaná jej prijatie zmarila. V konaní preukázal len doručenie výzvy na predčasné splatenie úveru (žalovaná ju prevzala 27.04.2017).

21. Z uvedeného je tak zrejmé, že žalobca nepostupoval pri zosplatnení úveru v súlade s ust. §565 v spojení s ust. §53 ods. 9 OZ. Z uvedeného dôvodu je tak tento jeho právny úkon neplatný podľa ust. §39 OZ.

22. Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru (ust. §7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z.).

23. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom (ust. §7 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z.).

24. Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa §7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa §7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa §7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (ust. §11 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z.).

25. V konaní pred súdom prvej inštancie žalobca navrhol na preukázanie splnenia povinnosti podľa ust. §7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. listinný dôkaz označený ako Žiadosť o poskytnutie spotrebneho úveru, „Report zo Sociálnej poisťovne“ a „Report zo SRBI“. Tieto súd vykonal postupom podľa ust. §204 C. s. p., keďže ich obsah ani samotné listiny neboli protistranou ani osobitným subjektom spochybnené.

26. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver treba chápať ako situáciu, v ktorej v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t. j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrované deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama osebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

27. Podľa čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať.

28. Podľa bodu 26. preambuly vyššie citovanej Smernice členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s nepĺnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch.

29. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (1), veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

30. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190), posudzoval dodržanie takýchto hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti, upravenej v článku 8 smernice 2008/48 <<http://merit.slv.cz/8smernice2008/48>>, preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa.

31. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej).

32. V tejto súvislosti sa poukazuje na Rozsudok Súdneho dvora EÚ z 18.12.2014, CA Consumer Finance SA, C-449/13, podľa ktorého Článok 8 ods. 1 Smernice č. 2008/48, sa má vykladať v tom zmysle, že jednak nebráni, aby sa ohodnotenie úverovej bonity spotrebiteľa uskutočnilo len na základe ním predložených informácií za predpokladu, že sú tieto informácie dostatočné a že k obyčajným vyhláseniam spotrebiteľa sú pripojené dôkazy, a jednak veriteľovi neukladá povinnosť systematicky overovať pravosť informácií poskytnutých spotrebiteľom.

33. V prejednávanej spore žalobca tvrdil, že schopnosť splácať spotrebiteľský úver hodnotil na podklade informácií poskytnutých žalovanou v žiadosti o poskytnutie úveru. Na preukázanie tohto tvrdenia predložil (s vyjadrením k vyjadreniu osobitného subjektu k žalobe) listinný dôkaz označený ako „Žiadosť o poskytnutie spotrebného úveru“.

34. Žalobca mal podľa svojho tvrdenia overovať schopnosť žalovanej splácať úver i na podklade reportu zo Sociálnej poisťovne a reportu zo Spoločného registra bankových informácií. Na tieto listinné dôkazy odkázal až vo vyjadrení z 21.12.2018.

35. V žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh (ust. §132 ods. 1 C. s. p.)

36. Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy (ust. §132 ods. 2 C. s. p.).

37. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že žalobca už v žalobe neúplne opísal rozhodujúcu skutočnosť týkajúcu sa posúdenia schopnosti žalovanej splácať úver s odbornou starostlivosťou. Na preukázanie svojho žalobného tvrdenia nenavrhoval žiaden dôkaz.

38. Vo vyjadrení k vyjadreniu osobitného subjektu k žalobe z 21.12.2018 neopísal ako konkrétne s odbornou starostlivosťou posúdil schopnosť žalovanej úver splácať. V tejto súvislosti len odkázal na Žiadosť o poskytnutie spotrebného úveru, report Sociálnej poisťovne a report Spoločného registra bankových informácií. V časti „Údaje o príjmoch žiadateľa“ pritom žalovaná uviedla priemerný čistý mesačný príjem vo výške 520 eur a v časti „Údaje o výdavkoch žiadateľa“ priznala splátky úverov v celkovej výške 270 eur (to znamená, že 52% z čistého príjmu už v tom čase vynakladala na splátky iného svojho dlhu) s tým, že v časti „Údaje o výdavkoch domácnosti“ uviedla, že celkové mesačné výdavky predstavujú sumu 170 eur.

39. Žalobca ani netvrdil, že si údaje o príjmoch a výdavkoch žalovanej a jej domácnosti nejakým spôsobom overoval, a to i napriek skutočnosti, že jej výdavky (len podľa údajov uvedených v žiadosti o poskytnutie úveru) dosahovali výšku 440 eur, čo predstavuje cca 85% zo sumy jej priemerného čistého mesačného príjmu.

40. Podľa ust. §149 C. s. p. prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

41. Podľa ust. §150 ods. 1 C. s. p. strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Žalobca v žalobe nespĺnil základnú povinnosť pravdivo a úplne uviesť podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu tak ako mu to ukladá ust. §150 ods. 1 C. s. p.

42. Subjektívne dôkazné bremeno určuje, ktorá procesná strana si má aktívne počínať pri preukázaní určitej skutočnosti (znaku skutkovej podstaty normy práva), t. j. kto má navrhnuť dôkaz na jej preukázanie. Preto je toto bremeno označované i ako bremeno vedenia dôkazu.

43. Rozdelenie bremena vedenia dôkazu medzi sporové strany zásadne vyplýva z pravidiel delenia objektívneho dôkazného bremena (pozri Štajgr, F. Dôkazné bremeno v civilnom súdnom spore. Praha: Knihovna sborníku věd právních a státních, 1931, s. 89). Je totiž zrejmé, že navrhovať dôkazy má ten, kto je ohrozený stratou sporu v prípade, že rozhodujúca skutočnosť nebude preukázaná.

44. Subjektívne bremeno tvrdenia vyjadruje, aké skutkové tvrdenie musí jedna alebo druhá sporová strana uviesť, aby v spore uspela.

45. Ktorá strana má určité skutočnosti tvrdiť, aby odvrátila nepriaznivý následok, vyplýva z objektívneho dôkazného bremena: subjektívne bremeno tvrdenia nesie strana, ktorá je zaťažená objektívnym dôkazným bremenom.

46. Aké konkrétne skutkové prednesy má jedna alebo druhá strana urobiť, vyplýva z pravidiel o delení objektívneho dôkazného bremena.

47. Určité skutočnosti nie sú pre tú ktorú stranu priaznivé len preto, že ich strana tvrdí, ale preto, že s nimi spája priaznivý následok norma práva. Z toho je nepochybné, že rozdelenie dôkazného bremena nie je určené tvrdením strán, ale naopak z toho, ako je medzi strany rozdelené objektívne dôkazné bremeno, možno zároveň identifikovať, aký skutkový prednes má strana sporu urobiť.

48. Vychádzajúc z vyššie uvedeného je žalobca povinný v priebehu konania tvrdiť skutočnosti zodpovedajúce všetkým znakom skutkovej podstaty normy práva zakladajúcej ním uplatnené právo (pozri napr. NS ČR 22Cdo 3108/2010, 21Cdo 2682/2013, 21Cdo 3989/2011, obdobne II. ÚS ČR 385/2015). Ak tak neurobí, súd musí žalobu bez ďalšieho zamietnuť.

49. Do akej miery má byť popieranie žalovaného určité (substancované), závisí na miere určitosti prednesov žalobcu. Pokiaľ žaloba obsahuje len paušálne tvrdenie alebo pokiaľ sa žalobné prednesy žalobcu obmedzujú len na používanie právnych pojmov bez bližšej špecifikácie, postačí žalovanému jednoduché popretie. Uvedená procesná situácia nastala i v prejednávacom spore.

50. Vzhľadom na to, že tvrdenia žalobcu o splnení povinnosti podľa ust. §7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch boli v žalobe a následnom vyjadrení uvedené len všeobecne a obmedzovali sa na používanie právnych pojmov, bolo jeho procesnou povinnosťou skutkové tvrdenia a dôkazné návrhy v žalobe podrobnejšie rozviesť. Túto procesnú povinnosť však žalobca nesplnil, keď pri opísaní rozhodujúcich skutočností len odkázal na predložené listinné dôkazy, ktoré boli súčasťou pomerne rozsiahlej a miestami neprehľadnej prílohy.

51. Vzhľadom na procesnú pasivitu žalobcu týkajúcu sa objasňovania esenciálnych skutočností súvisiacich s kontraktačným procesom a splnením si svojej právnej povinnosti pri uzatváraní zmluvy so žalovanou, tak nebolo možné tieto rozhodné skutkové okolnosti objasniť. Uvedené skutočnosti tak nie sú ani preukázané, ani vyvrátené. Zostali preto neobjasnené (stav non liquet).

52. Aplikujúc základné pravidlo delenia dôkazného bremena neostávalo súdu iné, než postupovať tak, ako by bolo zistené, že skutkový prednes strany zaťaženej dôkazným bremenom (žalobca) bol dokazovaním vyvrátený.

53. Na základe uvedeného tak neboli prostriedky procesného útoku žalobcu obsiahnuté v žalobe z 15.05.2017 a vyjadrení z 21.12.2018 dostatočným podkladom pre konštatovanie splnenia povinnosti podľa ust. §7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z.

54. Možno preto uzavrieť, že žalobca v právnom postavení veriteľa nesplnil povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou pri posúdení schopnosti žalovanej v právnom postavení spotrebiteľky splácať spotrebiteľský úver, keď vychádzal z jej objektívne nedoloženého osobného vyhlásenia o jej osobných, zárobných a majetkových pomeroch.

55. Dostatočnými informáciami dokladujúcimi schopnosť spotrebiteľa splácať nie sú považované informácie získané výlučne od spotrebiteľa. Odborná starostlivosť predpokladá údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, overiť, resp. objektívne preukázať minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka zdroj jeho príjmu (v danom prípade žalobca v konaní nepredložil ani len tvrdenie o takejto skutočnosti). Kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie akými sú napríklad štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime, priemerných výdavkoch obyvateľstva a pod. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie len tvrdými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (pozri Rozsudok NS ČR z 25.07.2018, sp. zn. 33 Cdo 2178/2018).

56. Podľa teleologickej normy práva zakotvenej v ust. §27 Zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné pri výkone svojej

činnosti postupovať obozretne, najmä sú povinné vykonávať obchody spôsobom, ktorý i) zohľadňuje a zmiernuje riziká, ii) spôsobom, ktorý nepoškodzuje záujmy ich vkladateľov z hľadiska návratnosti ich vkladov a ktorý neohrozuje bezpečnosť a ekonomickú situáciu banky a pobočky zahraničnej banky alebo bezpečné fungovanie bankového systému porušením zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a iii) za výhodných ekonomických a právnych podmienok pre banku alebo pobočku zahraničnej banky a pre ich klientov pri nimi vykonávaných obchodoch na účet klienta a pri vynaložení odbornej starostlivosti, vynaloženie odbornej starostlivosti je banka a pobočka zahraničnej banky povinná hodnoverne preukázať.

57. Podľa ust. §3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

58. Žalobca sa pri uzatváraní úverovej zmluvy zameral len na zistenie pomerov žalovanej a jej schopnosť splácať úver komplexne neskúmal. V priebehu konania žalobca nepreukázal, žeby mal snahu s odbornou starostlivosťou zisťovať celkovú zadlženosť žalovanej a teda jej schopnosť platiť poskytnutý úver. Žalobca pri uzatváraní úverovej zmluvy nepostupoval s náležitou odbornou starostlivosťou, obozretne ani so zaužívanou praxou a zvyklosťami pri poskytovaní úverov. Takéto jeho konanie nie je možné hodnotiť inak ako konanie priečiace sa dobrým mravom v dôsledku čoho je uzatvorená zmluva neplatná podľa ustanovenia §39 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> (pozri Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 7Co/134/2012 <<http://merit.slv.cz/7Co/134/2012>> z 24.01.2013).

59. Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý hrubo porušil povinnosť s odbornou starostlivosťou a obozretne posúdiť bonitu žalovanej, keďže pri absencii dokladov, ktoré by preukazovali údaje poskytnuté spotrebiteľkou tejto poskytol úver bez zistenia jeho účelu. Žalobca v postavení banky postupoval pri zisťovaní údajov o žalovanej čisto formálne, rozhodne nie obozretne. Takéto konanie preto nemôže požívať ochranu zo strany súdu Slovenskej republiky.

60. Súd má v danom prípade za to, že ust. § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/>> nepôsobí dostatočne odrádzajúco, a preto je dôvodné aplikovať ustanovenie §3 ods. 1 generálneho zákona - Občianskeho zákonníka o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu.

61. Prístup spotrebiteľa je prirodzený, čo sa ale nedá povedať o veriteľovi, ktorý je podnikateľom v oblasti sledovanej centrálnou bankou. Poskytovanie úverov a pôžičiek je veľmi vážnym predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu bez toho, aby bolo zrejmé, čo postretne dlžníka po uzavretí zmluvy. Ak je takáto agenda obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovanie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa, keďže na rozdiel od neistých okolností po uzatvorení zmluvy je stav spotrebiteľa z pohľadu jeho osobných majetkových pomerov v čase kontraktácie spoznatelný. Je nelogické až hazardné, poskytovať úver osobe za podmienok, ktoré neprivodia nič iné len následný súdny spor, exekúciu, navyšovanie zadlženia.

62. Ak Súdny dvor uznal ako odrádzajúcu sankciu nepriznanie úrokov pri nezodpovednom prístupe dodávateľa na finančnom trhu pre porušenie konať s odbornou starostlivosťou, potom je podľa názoru súdu prvej inštancie na mieste aplikovať ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> a porušenie závažnej povinnosti veriteľa považovať za odporujúce morálke (pozri Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 28.10.2016, sp. zn. 6Co 171/2016).

63. Podľa § 255 C. s. p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

64. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa citovaného ustanovenia, aplikujúc zásadu úspechu v konaní. Keďže žaloba bola zamietnutá, žalovaná bola v konaní v celom rozsahu úspešná, a preto jej bol voči žalobcovi priznaný nárok na náhradu trov v rozsahu 100 %. Rovnaký úspech možno konštatovať i na strane osobitného subjektu, ktorý v konaní vystupoval na strane žalovaného, a preto mu bol priznaný nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

65. Podľa § 262 ods. 1 C. s. p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

66. Podľa § 262 ods. 2 C. s. p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinnosť stanovená týmto rozsudkom nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.